

УДК 811.133.1'367.5

DOI

**СИНТАКСИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ З ПРОПУЩЕНИМ ПРИСУДКОМ
У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ**

Лаухіна Інна Станіслаівна

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри теорії та практики іноземних мов

Уманського державного педагогічного

університету імені Павла Тичини

вул.Горького 7/а кв.8; м. Умань, Черкаська обл., 20 300

islaukhina@gmail.com

orcid.org/0000-0003-1698-3155

Паладьєва Алла Федорівна

кандидат педагогічних наук, доцент

кафедри теорії та практики іноземних мов

Уманського державного педагогічного

університету імені Павла Тичини

вул. Перемоги 1; м. Умань, Черкаська обл., 20 306

alla-paladieva@ukr.net

orcid.org/0000-0002-8182-679X

У статті порушено проблему явища еліпсису в синтаксичних конструкціях сучасної французької мови, зокрема увагу зосереджено на будові еліптичних речень з пропущеним предикативним дієсловом. З'ясовано, що еліпсис являє собою синтаксичну реалізацію лінгвістичної компресії, яка відображає загальну тенденцію до мовної економії в результаті скорочення структури мовної одиниці без зміни закладеної в ній інформації, що має системний характер і є стилістично

немаркованою. Здійснення цього процесу відбувається як за умови опущення надлишкових елементів, так і за рахунок їх заміни на менші за обсягом одиниці.

Установлено, що еліптичні конструкції не тотожні неповним реченням і не обмежуються випадками зевгматичних опущень, оскільки зевгма є лише одним із різновидів еліпсису, за якої може бути опущений будь-який компонент з метою уникнути повтору. Основним критерієм еліптичності треба вважати існування в мові повного корелята скороченої конструкції, при цьому допускається можливість її відновлення до повного варіанта за умови наявності попереднього або наступного контексту чи ситуації діалогічного мовлення в процесі комунікації.

У дослідженні розроблено типологію французьких еліптичних конструкцій, зокрема класифікацію речень з пропущеним дієсловом-предикатом, та проаналізовано їх основні моделі (зевгматичні й незевгматичні). Акцентовано на формально-семантичній організації та прагматичних характеристиках еліптичних речень: 1) граматичних ознаках пропущеного дієслова та його семантиці (перехідне/неперехідне, безособове, модальне, імператив, інфінітив, заперечне); 2) структурно-стилістичних ознаках синтаксичних конструкцій (питальні речення, підрядна порівняльна частина в складнопідрядному реченні, репліки діалогічного мовлення, синтаксична одиниця з авторським текстом і прямою мовою).

Зроблено висновок, що опущення присудка здебільшого представлене в зевгматичних моделях, у яких можливий пропуск дієслова-зв'язки, перехідного й неперехідного дієслів. У незевгматичних моделях часто пропускаються дієслова *etre*, *avoir*, модальні дієслова, імперативні та дієслова зі значенням мовлення в реченнях з прямою мовою.

Ключові слова: еліпсис, еліптичний, дієслово-предикат, зевгматичні/незевгматичні моделі.

1. Вступ.

Питання про еліпсис є найбільш суперечливим у мовознавстві через неоднозначне розуміння цього лінгвістичного явища, різні підходи науковців до

критеріїв еліптичності та класифікації еліптичних моделей. На сьогодні ця проблема ще потребує комплексного детального дослідження, оскільки носії мови через стрімкий ритм життя, брак часу на безпосереднє повноцінне спілкування намагаються висловлюватися більш лаконічно, заощаджуючи мовні засоби, що притаманно саме різноманітним еліптичним структурам. Цим пояснюється стійка наукова зацікавленість феноменом еліпсису багатьох сучасних дослідників, зокрема це питання не оминуло й французьке мовознавство. Так, вивчення цієї проблематики висвітлювалося в роботах Н. Ісхакової, М. Зелікова, А. Ларькіної, Н. Підгірної, Ф. Брюно, Дж. Ріса та інших. Попри активне дослідження еліпсису, чимало питань наразі залишаються дискусійними, тому **актуальність** статті зумовлена потребою цілісного й усебічного вивчення еліптичних конструкцій сучасної французької мови.

Статтю присвячено аналізу французьких синтаксичних конструкцій з еліпсисом дієслова-предиката. **Мета** наукової розвідки – розглянути класифікацію еліптичних моделей з пропущеним присудком та виявити їх специфіку. **Об'єктом** дослідження є феномен еліпсису в сучасній французькій мові. **Предметом** – структурно-функціональні типи еліптичних конструкцій сучасної французької мови з пропущеним предикативним дієсловом. Наукова новизна дослідження полягає в чіткому розмежуванні діахронічних і синхронічних явищ при аналізі мовного матеріалу, що дозволяє відділити еліпсис від інших компресивних утворень. Основним **методом** дослідження став метод структурного аналізу, який дозволяє враховувати найбільш суттєві структурно-функціональні властивості еліптичних речень. Також використовувалися описовий метод, моделювання комунікативної ситуації, порівняльно-контекстуального аналізу.

2. Виклад основного матеріалу. Питання про еліпсис дієслова-предиката у французькій мові є одним з найбільш складних, оскільки необхідно розрізняти речення, у яких його відновлення вже неможливе (тобто йдеться про компресивні

структури), і власне еліптичні.¹ До перших належать односкладні номінативні речення,² тому ми розглянемо тільки моделі опущення дієслова-предиката у власне еліптичних реченнях.

І. Зевгматичні моделі.

Пропуск присудка характерний для зевгматичних речень, у яких спостерігається синтаксичний паралелізм двох частин і здебільшого опускаються дієслова *être* й *avoir*: «*Sa bouche était plus rouge, ses yeux (étaient) plus allongés*» (F. Sagan). – «Її губи були більш червоними, розріз очей – (був) більш подовженим».

Однак необхідно зазначити, що в зевгматичних реченнях може бути опущене будь-яке дієслово, тому можна виділити такі їх моделі:

1) пропуск дієслова-зв'язки: «*C'est vrai que les yeux sont grands, la bouche (est) petite et les dents (sont) ravissantes*» (B. Groult). – «Це правда, що в неї великі очі, маленький ротик і чарівні зубки»;

2) пропуск перехідного дієслова: «*Que dois-je faire? s'impatiente-t-il. (Faire) ta valise ou bien (faire) ta prière?*» (Y. Khadra). – «Що я повинен робити? – нетерпляче спитав він. – Збирати валізи чи молитися?»;

3) пропуск неперехідного дієслова: «*Son coeur s'était remis à battre, ses poumons (s'étaient remis) à inhaler et à expirer de l'air, un souffle de vie*» (M. Levy). – «Його серце знову стало битися, легені (стали) вдихати й видихати повітря, дихання життя».

Прикладами зевгматичних пропусків дієслова можна вважати неповні підрядні порівняльні частини складнопідрядного речення.³

1. Опущення дієслова зі збереженням підмета:

¹ Ларькина А., 2009.

² Зеликов М., 2005.

³ Rees J., 1954.

а) підмета й прямого додатка: «*Elle [la fumée] couvrait les murs encore debout, comme la mer (couvre) un fond rocheux*». – «Дим покривав уцілілі стіни, як море (покриває) скелясте дно»;

б) підмета й непрямого додатка чи обставини: «*La jeunesse, l'elan d'envers agirent sur elle [l'armée turque] comme ceux de Bonaparte (agirent) sur l'armée d'Italie*». – «Молодість, дух протиріччя подіяли на неї, як молодість і дух Бонапарта (подіяли) на армію Італії»;

в) підмета й підрядної частини умови: «*Mon frère a agi comme moi (j'aurais agi) si j'avais été à sa place*». – «Мій брат учинив, як я (би вчинив), якби був на його місці».⁴

2. Опущення підмета й присудка зі збереженням додатка:

а) прямого додатка: «*Mon père aimait Nietzsche plus que (il aimait) tout autre écrivain*». – «Мій батько любив Ніцше більше, ніж (він любив) якого-небудь іншого письменника»;

б) непрямого додатка і обставини: «*Jeter encore son imagination, comme (jeter) sa tête contre un mur, contre ces capitales de poussière, de lianes, et de tours à visages, écrasées sous les taches bleues des villes mortes?*» – «Покинути свою уяву як битися головою об стіну проти цих запліюжених мегаполісів, ліан, башт, які мають обличчя, але розчавлених синюшними плямами померлих міст?»;

в) непрямого додатка й обставини: «*J'y crois comme (je crois) à la lueur du phosphore*». – «Я в це вірю, як (я вірю) в те, що фосфор світиться»;

г) підрядної частини умови: «*Vous allez m'écouter comme si j'étais votre pere (comme vous m'écouteriez si...)*». – «Ви будете мене слухати, (як ви мене слухали б), якби я був вашим батьком».⁵

3. Опущення дієслова й додатка з вираженим підметом:

⁴ Rees J., 1954, 287-295.

⁵ Rees J., 1954, 287-295.

а) прямого додатка: «*Rien ne me gêne autant que la renommée d'un pays sage (me gêne)*». – «Ніщо мене так не бентежить, як (бентежить) популярність краєвиду»;

б) прямого й непрямого додатка чи обставини: «*C'est ce qui, presque autant que la curiosité (me rattache à la vie), me rattache encore a la vie*». – «Це те, що майже так само, як цікавість (змушує мене жити), змушує мене жити»;

в) непрямого додатка чи обставини: «*Les peuples, autant que les individus (s'abêtissent dans la paresse), s'abêtissent dans la paresse*». – «Народи так само, як і окремі індивіди (тупіють у ледарстві), тупіють у ледарстві».⁶

У репліках-питаннях діалогів можливе опущення будь-якого дієслова, оскільки воно зрозуміле з самої ситуації:

– *Il aime la liberté.*

– *Et toi, (tu aimes) la tienne (S. Beauvoir).*

– *Він любить свободу.*

– *А ти (любиш) свою?*

Відповіді *non* і *oui* припускають зевгматичне опущення цілого речення:

– *Tu es amoureuse en ce moment?*

– *Non.*

– *Pourquoi?*

– *Personne ne m'inspire.*

– *Ça te manque?*

– *Non, l'amour c'est des ennuis (A. Nothomb).*

– *Ти закохана зараз?*

– *Ні (я не закохана).*

– *Чому?*

– *Ніхто мене не надихає.*

– *Тобі цього бракує?*

– *Ні, кохання – це проблеми.*

⁶ Там само.

Таким чином, стає зрозумілим, що зевгматичного опущення зазнають будь-які дієслова незалежно від їх семантики й граматичної форми.

II. Незевгматичні моделі.

Тут можна виділити такі моделі: опущення дієслів *avoir* і *être* в ролі смислових і допоміжних, модальних дієслів, інфінітивів, дієслів в імперативі й опущення дієслів зі значенням мовлення у реченнях з прямою мовою.

1. Опущення дієслів *avoir* і *être*.

1.1. Опущення частини аналітичного присудка з підметом абстрактної семантики *c'est*: «*Le téléphone sonna. C'était sa mère. (C'était) Curieux: elle téléphonait toujours dans les moments où elle avait besoin d'être ramenée à l'ordre*» (J. Rouart). – «Подзвонив телефон. Це була його мати. (Це) цікаво: вона дзвонила завжди тоді, коли їй потрібно було прийти до тями».

Підтвердженням частотності такого опущення може слугувати відновлення повної фрази в наступному контексті, яке не становить ніяких труднощів: «*Comment faites-vous? – ai-je dit. L'habitude, a-t-elle murmuré. Vivre, vous savez, Vincent, c'est une habitude*» (R. Ducharme). – «Як ви так можете? – запитав я. Звичка, – прошепотіла вона. – Знаєте, Вінсенте, життя – це звичка».

У безособових реченнях може опускатися частина предиката *il est*: «*Tu as raison. (Il est) Inutile de se faire des soucis*» (N. Viron). – «Ту маєш рацію. Не варто непокоїтися».

1.2. Опущення частини предиката з підметом конкретної семантики (нечисленні випадки): «*Zofia poussa la porte de sa chambre.*

– (Tu es) *Juste à temps, dit-elle en déposant un bouquet de pivoines sur la table de nuit*» (M. Levy). – «Зоф'я відчинила двері спальні.

– (Tu) *якраз вчасно, – сказала вона, поклавши букет півоній на нічний столик*».

У розмовному мовленні деякі подібні еліптичні звороти (з пропуском підмета й присудка) стають нормою:

– (Tu es) *Content d'être de retour? disait Jean.*

- *Très. Et toi, ça va? (F. Sagan).*
- *Tu радий повернутися? – запитав Жан.*
- *Дуже. А як ти?*

1.3. Найменш характерним для французької мови є пропуск дієслова-зв'язки в складеному іменному присудку, який можливий тільки в розмовному мовленні: «*Je ne croirai plus jamais, un homme! Tous (sont) des salauds*» (N. Viron). – «Я не повірю більше ні одному чоловікові! Усі сволота!»

1.4. Дієслово *avoir* здебільшого опускається в безособовому предикаті *il y a*: «*(Il y a) de la barbaque partout, les doigts coincés dans les essieux (D. Pennac).* – «Повсюди м'ясо, пальці, які застрягли між осей».

Найбільш частотними тут є моделі із заперечною модальністю: «*La rue autour de nous me semble soudain déserte: (il n'y a) ni bruit, ni passant, seulement elle et moi marchant à l'encontre l'un de l'autre*» (M. Gallo). – «Вулиця навколо нас раптом здалася мені пустельною: (нема) ні шуму, ні перехожих, тільки я і вона, які йдуть назустріч один одному».

Також у питальних фразах у діалозі:

- *Deux écoles, une usine, un pont.*
- *(Est-ce qu'il y a) Pertes humaines? (Y. Khadra)*
- *Дві школи, один завод, один міст.*
- *(Є) Людські жертви?*

Конструкція *il y a* може повністю опускатися в реченнях на кшталт «*il y a de quoi faire l'enfer*» – «є від чого вжахнутися» (C. O'Connell). Навіть у програмах новин на телебаченні, у текстах яких переважають повні фрази, ведучі дозволяють собі скорочені висловлювання: «*...de quoi énerver le gouvernement irakien*» – «...іракському урядові є через що хвилюватися».

1.5. У питальних реченнях можливий ситуативний еліпсис дієслова *avoir*: «*(Vous avez) Des amants? En dehors de moi, je veux dire*» (A. Launay). – «У вас є коханці? Крім мене, я маю на увазі?»

1.6. Останнім часом стають поширеними еліптичні відповіді з пропуском дієслова *avoir* у складі дієслівного присудка минулого часу:

- *Ce type a l'air gentil comme tout.*
- *Comme un crocodile devant un filet mignon.*
- *Tu le connais?*
- *(Je ne l'ai) Jamais vu (M. Levy).*
- *Цей тип дуже милий.*
- *Як крокодил перед яловичою вирізкою.*
- *Ти його знаєш?*
- *(Я його) ніколи не бачила.*

1.7. У деяких репліках-відповідях діалогічних єдностей дієслово *avoir* опускається настільки часто, що повні кореляти вже практично не використовуються: «*Vous savez ce qui s'est passé? – (Je n'ai) aucune idée.*» – «*Vous savez, ce qui s'est passé? – (Je n'ai) ni le moindre souvenir.*»

Таким чином, дієслова *être* й *avoir* здебільшого опускаються в еліптичних реченнях з підметом абстрактної семантики, у питальних реченнях, у репліках-відповідях діалогів, при цьому інші моделі також мають свою нішу в мові й у подальшому можуть перейти до групи стійких.

2. Опущення модальних дієслів.

Опущення модального дієслова може спостерігатися як у питаннях-відповідях діалогів, так і в окремих синтаксичних одиницях.

2.1. Дієслово *vouloir* здебільшого опускається в питальних реченнях. Так, у літаку стюардеса традиційно пропонує пасажирам: «*Du thé? du café? du jus?*» – «*Чаю? кави? соку?*» Очевидно, що мається на увазі дієслово *vouloir*: «*Voulez-vous du thé? «Ви бажаєте чаю?»*» і т. ін.

2.2. Дієслово *pouvoir* здебільшого реалізується в інфінітивних моделях: «*A qui (je peux) confier ce secret? Où (peut-on) manger?*» (M. Druon) – «*Кому (я можу) довірити цю таємницю? Де (можна) поїсти?*»

2.3. Дієслово *devoir* може опускатися як у питальних, так і в стверджувальних реченнях: «*C'est Pierre qui a raison. Pourquoi montrer sa faiblesse? (doit-il)*» (A. Gavalda).

Зазначимо, що конструкції з опущеним модальним дієсловом майже завжди містять інфінітив, оскільки в дієслівному присудку опускається не основне, а допоміжне дієслово. Відновлення таких структур до повних є очевидним, що часто відображається при перекладі: «*Чому він повинен показувати свою слабкість?*» (хоча можливий інший варіант перекладу з опущеною частиною предиката («*Навіщо показувати свою слабкість?*»)). В інших випадках опущення вже не відчувається мовцями й при перекладі не відображається: «*Je ne savais pas comment (je dois) réagir à ces mots*». – «*Я не знав, як реагувати на ці слова*».

2.4. У французькій мові опущення *il faut* можливе в реченнях, зміст яких відновлюється з контексту: «*Voir un médecin. Il fallait voir un médecin*» (F. Morel). – «*Лікаря. Треба було викликати лікаря*».

2.5. Опущення присудка після модального дієслова трапляється рідше. Відновлення до повної конструкції можливе за допомогою попереднього контексту:

- *Ça sent le neuf, dit Maxim.*
- *J'ai refait la chambre pour vous.*
- *Il ne fallait pas* (F. Giesbert).
- *Пахне фарбою, – сказав Максим.*
- *Я відремонтував кімнату для вас.*
- *Не варто (цього робити).*

3. Інфінітивні речення.

У французькій мові серед безпосередньо еліптичних моделей інфінітивних речень можна виділити такі:

1) зевгматичні моделі в репліках-відповідях діалогу на кшталт:

- *Qu'est-ce que tu veux?*
- *Manger.*

– *Чого ти хочеш?*

– *Їсти.*

2) афективно-заперечні моделі (відновлення можливе за рахунок безособового дієслова *il y a*): (*Il n'y a*) *Rien à dire!*; (*Il n'y a*) *Rien à faire*;

3) моделі розповідного інфінітива: «*Et l'insolente Mylène Farmer de chanter à la radio: «Si je dois tomber de haut, que ma chute soit lente» (F. Beigbeder).* – «*I зухвала Мілен Фармер співає по радіо: «Якщо я повинна упасти з висоти, нехай моє падіння буде повільним»*»;

4) моделі полемічного інфінітива:

– *Tu veux me laisser?*

– (*Est-ce que je peux*) *te laisser?*

– *Tu хочеш мене залишити?*

– *Залишити тебе?*

5) моделі безособових речень: «*Ah, madame Patinot, quel mois de juin! (il y a) De quoi fondre!*» (C. Izner) – «*А, мадам Патіно, який червень! Розплавитися можна!*»;

6) моделі з опущеним модальним дієсловом: «*Deux mots étaient rédigés sur la carte de correspondance: «(je veux) Vous revoir», ils étaient signés «Arthur» (C. Izner).* – «*На поштовій картці було написано два слова: «Побачити вас знову», і підпис – «Артур»*».

4. Еліпсис дієслів в імперативі.

У реченнях імперативного типу можна припустити наявність дієслова, якщо існує повний варіант спонукальних речень: «*Qu'y a-t-il? (Sortez) Dehors! Elle est morte.*» – «*Що таке? (Вийдіть) Геть! Вона померла!*»; «*Ecartez-vous! (Faites) Place!*» – «*Розступіться! Місце!*»; «*De l'air! Donnez-lui de Pair!*» – «*Повітря! Дайте йому повітря!*»; «*Vite, vite. Antoine, (viens) avec moi!*» (C. Izner) – «*Швидко, швидко! Антуане, за мною!*»

5. Еліпсис дієслів зі значенням мовлення в реченнях з прямою мовою та словами автора.

Детальне дослідження таких речень з пропуском дієслова-предиката зі значенням мовлення у французькій мові проведене в роботі Н. Ісхакової.⁷ Автор виділяє чотири види введення прямої мови (А – слова автора, П – пряма мова):

1) препозитивний (А+П): «*Elle: J'ai envie d'être jolie*». – «*Вона (сказала): Я хочу бути гарною*»;

2) з обрамленням (А+П+А): «*Il fuma. – Et vous voulez quoi, finalement? – S'assit sur la chaise et feuilleta le dossier*». – «*Він закурив. – І чого ви хочете? – Потім сів на стілець і став гортати досьє*»;

3) інтерпозитивний (П+А+П): «*Je vais y passer le reste de la nuit, enfin, Maigret s'installait à côté de Jannin. Lourtine, derriere, fumait sa cigarette. – Et voila, mes enfants*». – «*Я проведу тут залишок ночі, – нарешті Мегре влаштувався поряд з Жаннін. Луртин позаду курив цигарку. – Ось так, діти мої*»;

4) постпозитивний (П+А):
– *Qu'est-ce qu'il t'arrive? Gille se leva, s'adossa a la tête du lit. –*
– *Що з тобою відбувається? – Жиль піднявся, прихилився до узголів'я ліжка.*⁸

3. Висновки.

Отже, еліпсис слід розглядати як конкретний прояв – структурну модель компресії, експліцироване в синтаксичній редукції будь-якого компонента речення-висловлення, яке допускає можливість його відновлення до повного варіанта, часто обумовленого наявністю попереднього чи наступного контексту або ситуацією діалогічного спілкування в процесі комунікації.

Опущення присудка – досить поширене явище у французькому синтаксисі й здебільшого представлене в зевгматичних моделях, у яких відбувається пропуск дієслова-зв'язки, перехідних і неперехідних дієслів. У незевгматичних моделях часто пропускаються дієслова *etre*, *avoir*, модальні дієслова, імперативні та дієслова зі значенням мовлення в реченнях з прямою мовою.

⁷ Ісхакова Н., 1991.

⁸ Ісхакова Н., 1991, 7.

У подальших перспективах дослідження актуальним є більш глибоке вивчення критеріїв еліптичності з метою відокремлення еліптичних конструкцій від неповних та односкладних речень; вивчення еліпсису інших складників речення; також заслуговує на увагу дослідження формально-семантичної організації еліптичних речень та їх прагматичних характеристик.

ЛІТЕРАТУРА

1. Исхакова Н. П. Неполные конструкции с прямой речью в современном французском языке: автореф. дис... канд. филол. наук. – М., 1991. – 27 с.

2. Зеликов М. В. Компрессия как фактор структуры и функционирования иберо-романских языков: монография. – СПб., 2005. – 444 с.

3. Ларькина А. А. Эллипсис в современном французском языке: дисс. ... канд. филол. наук. – Архангельск, 2009. – 175 с.

4. Підгірна Н. М. Різновиди лінгвістичної компресії у французькій мові // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Серія: Філологічна. – 2014. – Вип. 49. – С. 99-101. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_49_32

5. Brunot F. La pensée et la langue. – Paris: 3 ed., 1936. – 982 p.

6. Rees J. O. L'implication du verbe dans les propositions comparatives // Le français moderne. – 1954. – № 4. – P. 287-295.

REFERENCES

1. Yskhakova N. P. (1991). *Incomplete constructions with direct speech in modern French* [Nepolniiie konstruktsyy s priamoi rechiu v sovremennom frantsuzskom yazike]: avtoref. diss. filol. nauk., M., 27 p.

2. Zelykov M. V. (2005). *Compression as a factor of structure and functioning of iberico-romance languages* [Kompresyia kak faktor strukturi y funktsyonyrovaniia ybero-romanskykh yazikov: monohrafiya., SPb, 444 p.

3. Larkyna A. A. (2009). *Ellipsis in modern French* [Ellypsys v sovremennom frantsuzskom yazike]: diss. kand. filol. nauk., Arkhangelsk, 175 p.

4. Pidhirna N. M. (2014). *Varieties of linguistic compression in French* [Riznovydy linhvistychnoi kompresii u frantsuzkii movi]: Naukovi zapysky [Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»]. Serii: Filolohichna 49, 99-101 – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_49_32
5. Brunot F. *La pensée et la langue*. – Paris: 3 ed., 1936. – 982 p.
6. Rees J. O. *L'implication du verbe dans les propositions comparatives // Le français moderne*. – 1954. – № 4. – P. 287-295.

Laukhina I.S., Paladieva A.F. Syntactic constructions with a missed predicate in modern french

The article deals with the problem of the phenomenon of an ellipse in the syntactic constructions of modern French, in particular focusing on the construction of elliptical sentences with a missed predicative verb. It has been found out that an ellipse is a syntactic implementation of linguistic compression, which reflects the general tendency for linguistic savings as a result of the reduction of the structure of a linguistic unit without changing the information contained therein, which is systematic and stylistically unmarked. The implementation of this process occurs both by omitting the redundant elements and by replacing them with smaller units.

It is established that elliptical structures are not identical with incomplete sentences and are not limited to cases of zeumatic omissions, since zeugm is only one of the varieties of ellipse, in which any component can be omitted in order to avoid repetition. The main criterion for ellipticity is the existence in the language of the full correlate of the truncated design, while allowing the possibility of its restoration to the full variant, provided there is a previous or subsequent context or situation of dialog speech in the communication process.

The study developed a typology of French elliptical constructions, in particular, the classification of sentences with a missed verb predicate, and analyzed their basic models (zegmatic and non-eugmatic). Emphasis is placed on the formal-semantic organization and pragmatic characteristics of elliptical sentences: 1) grammatical features of the missing verb and its semantics (transitive / intransitive, impersonal,

modal, imperative, infinitive, negative); 2) structural and stylistic features of syntactic constructions (interrogative sentences, subordinate comparative part in a compound contract sentence, replicas of dialog speech, syntactic unit with the author's text and direct language).

It is concluded that the omission of the preposition is mostly represented in zeugmatic models in which the verb-conjugation, transitive and intransitive verbs may be omitted. In non-zeugmatic models, the verbs *être*, *avoir*, modal verbs, imperative and verbs with the meaning of speech in sentences with direct speech are often missed.

Key words: ellipse, elliptical, verb-predicate, zeugmatic / non- zeugmatic model.